'Ο βοηθῶν πτωχὸν αἰσθάνεται πάντοτε καὶ πολὺ περισσότερον κατὰ τὰς ἁγίας ἡμέρας, ψυχικὴν ἀγαλλίασιν. Λαμπρὰ εὐκαιρία δίδεται εἰς ὅλους ἀπὸ σήμερον...

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

'Η ἔκκλησις τοῦ Σεβασμιωτάτου ἐπὶ τῇ προσεγγίσει τοῦ Πάσχα, ἃς εὕρῃ μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν τὴν ἁρμόζουσαν ἀνταπόκρισιν.

ΕΠΙ ΤΗ ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΠΕΤΕΙΩ

ΤΟ ΥΠΕΡΤΑΤΟ ΝΟΗΜΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ Ο ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Τοῦ κ. ΧΡΗΣΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ, Δημάρχου, πρώην ὑπουργοῦ

Μὲ τὴν Α.Β.Υ. τὴν Διάδοχον Εἰρήνην ἐπὶ κεφαλῆς καὶ τὴν Κυβέρνησιν, τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Βουλῆς καὶ τοὺς κ. κ. ὑπουργοὺς καὶ βουλευτάς, τοὺς σεβασμιωτάτους μητροπολίτας Ἄρτης, Τριφυλίας, Τρικάλων, Γρεβενῶν, τοὺς κ. κ. πρεσβευτὰς τῶν φίλων κρατῶν Ἀγγλίας, Ἀμερικῆς, Γαλλίας, Ἰταλίας, τοὺς συναδέλφους δημάρχους ἀγαπητῶν πόλεων, θὰ τιμήσωμεν καὶ ἐφέτος τὴν 138ην ἐπέτειον τῆς Ἐξόδου τῆς Φρουρᾶς καὶ τὴν 140ὴν ἐπέτειον τοῦ θανάτου τοῦ Λόρδου Βύρωνος καὶ ἰδιαιτέρως τὴν μνήμην τῶν Ἰταλῶν ἡρώων, μὲ τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς μεταφερθείσης ἐκ τῆς ἀρχαίας Ρωμαϊκῆς ἀγορᾶς πολυτίμου στήλης, στηθείσης ἐπὶ τοῦ τάφου των, καὶ τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς προτομῆς τοῦ προμάχου τῆς πόλεως, πρωθυπουργοῦ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου.

Καὶ ἔρχεται τὴν ἡμέραν αὐτὴν καὶ πάλιν τὸ Μεσολόγγι εἰς τὸ προσκήνιον τῆς Ἱστορίας. Ἂς τὸ ἀνασκοπήσωμεν: Ἡ ἀποθέωσις τῆς Ἑλλάδος, ἡ φυλετικὴ της μητρόπολις, ἡ ψυχή της: Ἰδοὺ τὸ Μεσολόγγι.

Ἀπὸ τὸ στιλπνὸν κύπελλον τοῦ ἰδεώδους του δὲν ἔχουν παρὰ νὰ πίνουν αἱ γενεαί, διὰ νὰ αἰσθάνωνται ὡς αἰώνιοι ἔφηβοι εἰς τὸν δρόμον τῆς δόξης. Ἀπὸ τὴν ἀνταύγειαν τοῦ μεγαλείου του δὲν ἔχει παρὰ νὰ δανείζεται ἡ Ἀνθρωπότης, διὰ νὰ ὁλέπῃ τὸ δικαίωμα τοῦ παρόντος καὶ τὸ χρέος τοῦ μέλλοντος. Ἀπὸ τὸ Ταφεῖον τῶν Ἡρώων του δὲν ἔχει παρὰ νὰ ἀκούσῃ τὰς μυστικὰς φωνὰς τῶν γενναίων, διὰ νὰ γνωρίζῃ τὴν ἐντολὴν τῆς Μοίρας καὶ τῆς Ἱστορίας. Ὅλα ὑπάρχουν ἀποθηκευμένα ἐκεῖ καὶ εἰς τὰ μακρύτερα ἀκόμη νησιὰ τῆς λιμνοθαλάσσης, ὅπου ἐστήθησαν πυροβολεῖα κατὰ τοὺς μακροὺς χρόνους τῶν πολιορκιῶν. Ὅλα ἀποθησαυρισμένα κάτω ἀπὸ τὴν ζωοποιὸν τέφραν τοῦ ὁλοκαυτώματος. Ὅλα. Τὸ ὑπέρτατον νόημα τῆς ζωῆς καὶ ὁ νόμος τοῦ θανάτου. Ὁ κανὼν τοῦ ἀγῶνος καὶ τὸ μέτρον τῆς θυσίας. Ὁ ὁρισμὸς τῆς Ἐλευθερίας καὶ τὸ αἴτημα τοῦ ἔρωτος δι' αὐτήν. Τὸ ἀπόλυτον διὰ μίαν ἀπὸ τὰς ἐλαχίστας φοράς, συναντᾶται μὲ τὸ ἐφικτόν. Καὶ γίνεται παραγγελία ἀρετῆς.

Ἂς ἀναπαραστήσωμεν τὴν εἰκόνα τοῦ πολιορκημένου Μεσολογγίου ἀπὸ τοῦ 1822 μέχρι τῆς νυκτὸς τοῦ Λαζάρου πρὸς τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων τοῦ 1826. Εἶχαν ταφῆ εἰς τὰ αἱματοποτισμένα χώματά του ὁ Μᾶρκος Μπότσαρης, ὁ Γερμανὸς στρατηγὸς Κάρολος Νόρμαν, ὁ Φινλανδὸς ἀξιωματικος Γουσταῦος Σάσσεν, οἱ στρατηγοὶ Δημήτριος Θέμελης καὶ Δῆμος Ρηνιάσας καὶ ἀμέτρητοι ἄλλοι ἥρωες, γυναῖκες καὶ ἄνδρες. Τὰ σπλάγχνα τοῦ λόρδου Βύρωνος εἶχαν εὕρει τὸν ἐνδοξότερον χῶρον τῆς λατρείας τῶν πολιορκημένων, ποὺ τὸν ἔκλαυσαν τὸ Πάσχα τοῦ 1824, νεκρόν, κοντά των.

Τὸ Μεσολόγγι τὸ προστατεύει ἕνας χάνδαξ καὶ ἕνας φράκτης. Ἕνα χαράκωμα, ποὺ ἠρνεῖτο νὰ ὑποκύψῃ, ποὺ δὲν ἐπέτρεπε τὴν διάβασιν. Ὅλο αὐτὸ ἔδινε τὴν εἰκόνα ἀστείου ὀχυρώματος εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Ἰμπραὴμ πασᾶ, ποὺ ἦλθεν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον νὰ ἐπικουρήσῃ, μὲ χιλιάδες μαχητάς, τὸν πασᾶ τῆς Ρούμελης Κιουταχῆ, ποὺ ἀπὸ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης τὸ ἐπολιόρκει. Καὶ δὲν πέρασαν παρὰ ὧρες διὰ νὰ μεταβληθῇ ἡ ἐντύπωσις τοῦ Ἰμπραήμ, πῶς ὁ ἄσημος φράκτης ἦτο φρούριον ἀκαταλήπτων λεόντων. Ἦσαν οἱ ἔξω πολλοί. Καὶ μέσα ἦσαν ὀλίγοι — γυμνωμένα σκέλεθρα, σκιαὶ ἀνθρώπων, ποὺ εἶχαν στερηθῆ τὰ πάντα ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ὑπερήφανον πεῖσμα τῆς πάλης — καὶ χιλιάδες γυναικόπαιδα. Καὶ μέσα εἰς τὸν «φράκτην» ἔλειπον αἱ τροφαί. Ἔλειπε κάθε δυνατότης ἀναπαύσεως στοιχειώδους. Ἔλειψαν τὰ φάρμακα καὶ ὀλιγόστευε τὸ μπαροῦτι. Ἕνα μόνον δὲν ἐξηντλήθη ποτέ. Τὸ σθένος, ὁ ἡρωϊσμός, τὸ ἀνένδοτον πάθος τῆς Ἐλευθερίας. Καὶ μὲ αὐτό, μὲ αὐτὴν τὴν ἀγίαν φλόγα, ὁ Δημογέρων Χρῆστος Καψάλης καὶ ὁ Δεσπότης Ἰωσὴφ ἤνεψαν τοὺς δαυλούς των εἰς τὰ «Καψαλέϊκα» καὶ εἰς τὸν Ἀνεμόμυλον. Σεισμοί. Χείμαρροι ἀπιθάνου φωτός. Πολτὸς ἐρειπίων καὶ πτωμάτων ὕστερα. Ἔπειτα στάκτη. Στάκτη, ὅμως, ραντισμένη μὲ τὸ δάκρυ τῆς Ἀνθρωπότητος, ποὺ ἔντρομος ἐμπρὸς εἰς τὸ πυροτέχνημα, ἐμβρόντητος ἐνώπιον τῆς ἀποφάσεως ποὺ τὸ ἐφιλοτέχνησε, πλημμυρισμένη ἀπὸ δέος, διὰ τὰ κοσμογονικὰ μεγέθη τῆς ψυχῆς, ποὺ εἶχεν ἀνεβῆ εἰς τὸν οὐρανόν, ἐκράτησε τὴν ἀναπνοήν της καὶ ἐγονάτισε καὶ προσεκύνησεν.

Ἔκτοτε, διὰ τὴν Ἑλλάδα τὸ ἔνδοξον πυροτέχνημα δὲν ἔχει σβεσθῆ. Εἰς τὸ Μεσολόγγι τοῦ Καψάλη καὶ τοῦ Ρωγῶν προσετέθησαν ἄλλα Μεσολόγγια. Ἀπὸ τὸ Ἀρκάδι ἕως σήμερον, πόσαι ἀκόμη Ἔξοδοι ἡμιθέων! Ἂς τὰς ἀναμετρήσῃ ἡ μνήμη. Εἶναι αἱ γενναῖαι πράξεις ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας κατὰ τὸ 1912, 1913, 1940 καὶ εἰς τὸν συμμοριτοπόλεμον. Ἡ Δυναστεία τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α΄ ἦτο πάντοτε ἠγέτης τῶν ἐθνικῶν ἀγώνων, τῶν ἀπελευθερωτικῶν πολέμων. Ἐπότισε μὲ τὸ βασιλικὸν αἷμα τὴν Θεσσαλονίκην. Ὁ Κωνσταντῖνος ἀνεδείχθη ὁ κορυφαῖος τῶν Στρατηλατῶν καὶ ὁ Γεώργιος Β΄ ἑτοίμασε μὲ τὸν Ἰωάννην Μεταξᾶν τὸ θαῦμα τοῦ 1940. Καὶ ὁ βασιλεὺς Παῦλος ἀνεδείχθη ἥρως, ὅπως καὶ ἡ βασίλισσα Φρειδερίκη ἡρωΐς. Συνεχίζει τὸ ἔργον των ὁ Ὀλυμπιονίκης υἱός Των. Ἔχει τὰς ἀρετὰς τῶν γονέων Του καὶ εὐρεῖαν κατάρτισιν. Εἶναι ὁ ὁδηγὸς τῶν μεγάλων στιγμῶν. Καὶ μὲ τὴν ἀφοσίωσίν του πρὸς τὸ ἰδανικὸν τῆς Πατρίδος, ἀντιμετωπίζει τὰς δυσκόλους καμπὰς τῆς Κυπριακῆς αὐτοδιαθέσεως, ἐν συναρτήσει μὲ τὸν διωγμὸν τῶν Ἑλλήνων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ Ἑλλὰς καὶ εἰς τὴν δύσκολον αὐτὴν περίοδον θὰ νικήσῃ. Τὸ ὑποδειγματίζει ἡ σημερινὴ ἐπέτειος τῆς Ἐξόδου. Κανεὶς δισταγμὸς διὰ τὴν δικαίωσιν, κανὲν ἐμπόδιον εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐθνικῶν πεπρωμένων. Μέσῳ δυσκολιῶν καὶ ἀντιξοοτήτων πάντοτε ἐπορεύθη καὶ μὲ τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς του ἐθριάμβευσεν. Ὅπως καὶ τώρα θὰ θριαμβεύσῃ. Καὶ θὰ θραύσῃ δεσμὰ ἀλυτρώτων εἰς τὴν Βόρειον Ἤπειρον καὶ τροχοπέδας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Μεγαλόνησον. Καὶ οἱ Ἕλληνες, ὅπου γῆς καὶ ἂν εὑρίσκωνται, εἶναι ἕτοιμοι. Τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου ἀναμένουν. Διὰ νὰ κάμουν αὐτό, ποὺ ἡ σημερινὴ ἐπέτειος διδάσκει: Τὸ ὑπέρτατον πρὸς τὴν Πατρίδα χρέος.

ΧΡΗΣΤΟΣ Γ. ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ

Η ΕΞΟΔΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΟΡΚΗΜΕΝΩΝ

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ χρέους καὶ θυσίας

Τοῦ κ. ΔΗΜ. Ν. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ Φιλολόγου

Εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν πρακτικόν, ἡ θυσία συνάμα καὶ τὸ χρέος, τὸ ὁποῖον φωτίζει κατὰ τρόπον ἄπλετον τὴν ἑλληνικὴν ἱστορίαν καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821. Δηλ. ἡ ἔξοδος τοῦ Μεσολογγίου.

Τὸ πρακτικὸν τῆς ἐξόδου τὸ ὑπέγραψαν οἱ γενναῖοι πρόμαχοι τοῦ «ταπεινοῦ φράκτου», οἱ ἔνδοξοι ὑπερασπισταὶ τοῦ Μεσολογγίου.

Τὸ χρέος καὶ ἡ θυσία ὑπῆρξαν τὰ ὑπέροχα γνωρίσματα τοῦ ἀνεξαλείπτου εἰς τὴν μνήμην πρακτικοῦ. Τὸ χρέος διὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἡ θυσία δι' αὐτὴν ἐχορήγησαν τὴν ἄδειαν διὰ τὸν δύσκολον δρόμον, προσέφερον τὴν δύναμιν καὶ ἐχαλύβδωσαν τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχὴν τῶν Μεσολογγιτῶν.

Ἀλήθεια, πῶς ἡ ψυχή μας, ἡ σκάψις καὶ ὁ στοχασμός, παρὰ τὰ οἰαδήποτε προβλήματα ἢ θέματα, ποὺ πιθανὸν νὰ μᾶς ἀπασχολοῦν, πῶς νὰ μὴ στραφῇ πρὸς τὸ ἱστορικὸν πρακτικὸν αὐτοῦ τοῦ χρέους καὶ τῆς θυσίας.

Ἡ στροφὴ αὐτὴ τοῦ στοχασμοῦ καὶ τῆς σκέψεως εἶναι ἐπιβεδημένη. Κινεῖται καὶ ἐλαύνεται πρὸς τὸ παρελθὸν ἀπὸ τὴν μνήμην καὶ τὴν ἱστορίαν. Ἡ Μνήμη εἶναι ἡ δύναμις τοῦ νοοῦντος καὶ σκεπτομένου ἀνθρώπου. Ἡ ἱστορικὴ μνήμη εἶναι ἡ ἄλλη δύναμις τοῦ σκεπτομένου καὶ συναισθανομένου τὴν φιλοπατρίαν Ἕλληνος.

Καὶ ἑπομένως ἔτσι ἀνασυντίθεται ἡ εἰκὼν τοῦ ἐνδόξου πρακτικοῦ μὲ τὸ λαμπρὸν χρέος καὶ τὴν φοβερὰν θυσίαν.

Νὰ ἀναλύσωμεν τὴν βαθυτέραν σημασίαν τῶν δύο ἐννοιῶν; Δὲν χρειάζεται, ὑποθέτομεν, νὰ γίνῃ λόγος πολύς. Εἰς τὸν Ἕλληνα καὶ τὴν Ἑλληνίδα ἄλλοτε καὶ τώρα εἶναι τόσον οἰκεῖαι αἱ ἔννοιαι, τόσον προσφιλεῖς, τόσον γνωσταί. Πάντοτε ἔνοιωσε ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ τὴν ἐσωτερικὴν ἀξίαν τοῦ ἑκάστοτε χρέους καὶ ὅταν ὑπαγόρευσις τῆς φωνῆς τοῦ χρέους ὑπῆρξε ἡ θυσία, ὁ θάνατος, δὲν ὠρρώδησε, δὲν ἐδίστασε νὰ προχωρήσῃ μὲ χαράν, μὲ θάρρος, μὲ καρτερίαν καὶ μὲ ἐνθουσιασμόν.

Τὸ χρέος καὶ ἡ θυσία ἀνήκουν ὡς ὑπέροχος σύζευξις εἰς τὸν Ἑλληνισμὸν καὶ συνθέτουν τὸ μεγαλεῖον του.

Ἡ λαμπρὰ σύνθεσις αὐτὴ συνθέτει τὴν ὡραιοτέραν ἔκφρασιν τὸ πρακτικὸν τῆς μεγάλης ἐξόδου τοῦ Μεσολογγίου τὸ ἔτος 1826.

Διότι ἡ ἔξοδος, ὅπως καὶ ἄλλοτε ἐσημειώσαμεν, εἶναι γεγονὸς εἰς ἔξαρσιν ἐθνικὴν καὶ εἰς ἔκφρασιν θυσίας περίλαμπρον.

Ἀκριβῶς διότι περιέχει τὴν μεγάλην ἰδεολογίαν τῆς ἐλευθερίας, τῆς δόξης καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἤθους.

Δεικνύει τὸ ὑψηλὸν ἀλλὰ τὸ βαθὺ περιεχόμενον τῶν ἰδανικῶν ἐκείνων, ποὺ ξεπερνοῦν τὴν καθημερινότητα καὶ ἐγγράφονται εἰς τὴν αἰωνιότητα.

Τοῦ ποιητοῦ ἡ ἐμπνευσμένη ὠδὴ ψάλλει τὸ χρέος καὶ παριστάνει ζωντανὸ τῆς θυσίας τὸ μέγεθος εἰς τοὺς «Ἐλεύθερους πολιορκημένους». Ὁ Σολωμὸς τὴν σύνθεσιν αὐτὴν τὴν ποιητικὴν ὠνόμασε χρέος διότι τῆς ζωῆς του ὑπῆρξε τὸ «κύριον πένταθλον» καὶ ἔχει ἐθνικὴν ὑπόθεσιν. Εἰς τὸ ποίημα αὐτὸ ὁ ποιητὴς τοὺς «Ἐλευθέρους πολιορκημένους», δίδει ἐναργῆ τὴν εἰκόνα τοῦ χρέους, ποὺ ἠσθάνοντο οἱ Μεσολογγῖται διὰ τὴν θυσίαν. Δὲν κινοῦνται ἀπὸ συναισθήματα πρόσκαιρα οἱ μαχηταὶ τοῦ «φράκτου». Ἔχουν ἐπίγνωσιν καὶ συναίσθησιν βαθεῖαν τῆς εὐθύνης των. Καὶ διεξάγουν ἠθικὴν πάλιν εἰς τὰς σκληρὰς ὥρας τῆς πολιορκίας ἔναντι τῶν χαρῶν τῆς ἀνοίξεως, τῶν ἄλλων ἀγαθῶν καὶ ἀξιῶν.

Τὸ πρακτικὸν τοῦ χρέους καὶ τῆς θυσίας τοῦ Μεσολογγίου δὲν διακρίνεται διὰ μίαν μέθην πρόσκαιρον ἢ παροδικὴν ἔκρηξιν τοῦ πατριωτικοῦ συναισθήματος. Τὸ περιεχόμενόν του εἶναι ἡ ἠθικὴ ἔννοια καὶ ἀξία τοῦ χρέους καὶ τῆς θυσίας. Εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ ἔκφρασις τῆς ἐλευθερίας. Εἶναι ἡ ἐκτίμησις καὶ ἐνεργουμένη προτίμησις τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς ἀρετῆς.

Εἶναι τὸ ὁλοκαύτωμα τῆς ἐξόδου. Εἰς τὴν παρόστασίν του ἐναμιλλῶνται ἡ πέννα τοῦ ἱστορικοῦ καὶ ὁ χρωστὴρ τοῦ ζωγράφου ἀκόμη ἡ εὐγλωττία καὶ καλλιέπεια ἱκανῶν ρητόρων.

Συνεχῶς ἡ Ἑλλὰς βαδίζει τὸν δρόμον τῆς θυσίας καὶ τοῦ χρέους.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς μεγάλης ἐπετείου, ἡ μνήμη καὶ ἡ σκέψις μὲ εὐγνώμονα διάθεσιν στρέφεται πρὸς ἐκείνους τοὺς ἥρωας καὶ πρὸς ἐκείνους τοὺς ἥρωας, οἱ ὁποῖοι ἐτέλεσαν τὴν θυσίαν των εἰς τὸν βωμὸν τοῦ χρέους.

Αὐτὸς ὁ δρόμος εἶναι γνώριμος καὶ εἶναι αὐτὴ ἡ ἀποστολὴ διὰ τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν πάντοτε. Εἰς τὴν σημερινὴν δεινὴν κρίσιν τοῦ Κυπριακοῦ καὶ τὴν δεινὴν θέσιν καὶ ταλαιπωρίαν τοῦ Ὀρθοδόξου Ἑλληνισμοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως μὲ τὸ ὅπλον τοῦ χρέους καὶ τῆς θυσίας θὰ ἀπαντήσωμεν, ὅταν αἱ συνθῆκαι τὸ ἀπαιτήσουν.

Δημ. Ν. Παπαθανασόπουλος
Φιλόλογος Καθηγητὴς

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ κ. ΖΟΛΩΤΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ

ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ Η ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΙΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΧΑΡΙΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Αἱ ἐξελίξεις κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1963

ΑΘΗΝΑΙ. — Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην συνῆλθε εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος ἡ ἐτησία τακτικὴ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν μετόχων τοῦ Ἱδρύματος κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Διοικητὴς αὐτοῦ καθηγητὴς κ. Ξεν. Ζολώτας ἀνέγνωσε τὴν Ἔκθεσίν του ἐπὶ τῶν πεπραγμένων τῆς χρήσεως 1963, ἔχουσα ἐν περιλήψει ὡς ἀκολούθως:

Συμφώνως πρὸς τὴν ἀνάλυσιν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐν λόγῳ χρήσεως, εἶπεν ὁ κ. Ζολώτας, τὰ μὲν ἀκαθάριστα ἔσοδα τῆς Τραπέζης ἀνῆλθον εἰς 637.596.591 δρχ., αἱ δὲ δαπάναι λειτουργίας της εἰς 534.539.169 δρχ. Τὰ καθαρὰ ἐπομένως κέρδη τῆς χρήσεως ἀνῆλθον εἰς 103.057.395 δρχ. Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Διοικητὴς ἐπρότεινε ὅπως, συμφώνως πρὸς τὸ καταστατικὸν τῆς Τραπέζης, διατεθῇ ποσόν, ἐκ τῶν καθαρῶν κερδῶν τῆς χρήσεως 6.720.000 δρχ. πρὸς πληρωμὴν τοῦ κεκανονισμένου μερίσματος πρὸς 4% ἐπὶ τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου τῆς Τραπέζης, ἤτοι δρχ. 84 κατὰ μετοχήν.

Κύριοι Μέτοχοι,

Ἡ παροῦσα Συνέλευσις συνέρχεται ὑπὸ τὸ βαρύτατον πένθος ἐκ τῆς ἀπωλείας τοῦ λαοφιλοῦς Βασιλέως Παύλου. Τὸ Ἔθνος ἔχασε ἕνα Βασιλέα, πιστὸν φρουρὸν τῶν δημοκρατικῶν μας θεσμῶν, συμπαραστάτην καὶ ἐμψυχωτὴν εἰς τὰς ἐθνικάς μας προσπαθείας καὶ ἐπιδιώξεις, ἀλλὰ καὶ κοινωνὸν τῶν ἐλπίδων καὶ προσδοκιῶν τοῦ λαοῦ μας μετὰ τοῦ ὁποίου ἐμόχθει καὶ συνέπασχε. Διὰ τὸ ἔργον τῆς Τραπέζης ἐπεδείκνυε πάντοτε ζωηρὸν ἐνδιαφέρον καὶ ἐπεσκέπτετο τακτικῶς τὸ Ἵδρυμα, ἐπικοινωνῶν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ καὶ μετὰ τῶν ἐκπροσώπων τῶν παραγωγικῶν ὀργανώσεων τῆς χώρας. Ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς Παῦλος εἶχε βαθεῖαν ἐπίγνωσιν τῆς κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς σημασίας τῶν προβλημάτων οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ νομισματικῆς σταθερότητος καὶ ἐπεθύμει τακτικῶς νὰ ἐνημεροῦται ἐπ' αὐτῶν. Κατὰ τὰς ἐπισκέψεις του εἰς τὴν Τράπεζαν συνωδεύετο κατὰ κανόνα ὑπὸ τοῦ τότε Διαδόχου καὶ νῦν Βασιλέως Κωνσταντίνου. Τὸ Ἵδρυμα συμμετέχει εἰς τὸ μέγα ἐθνικὸν πένθος. Παρακαλῶ ὅπως ἡ Συνέλευσις τηρήσῃ ἑνὸς λεπτοῦ σιγὴν εἰς μνήμην τοῦ ἐκλιπόντος Βασιλέως.

Εἴθε ὁ Παντοδύναμος Θεὸς νὰ σκέπῃ τὸν Βασιλέα Κωνσταντῖνον καὶ ἐπὶ τὸν ἡμερῶν του νὰ δωρήσῃ εἰρήνην, πρόοδον καὶ γαλήνην εἰς τὸν τόπον.

Συμφώνως πρὸς τὴν ἀνάλυσιν τῶν ἀποτελεσμάτων χρήσεως τοῦ 1963, τὰ ἀκαθάριστα ἔσοδα τῆς Τραπέζης ἐκ τῶν ἐν γένει ἐργασιῶν της ἀνῆλθον εἰς 637.596.591 δραχμάς, ἐνῶ τὸ σύνολον τῶν ἐντὸς τῆς αὐτῆς χρήσεως δαπανῶν λειτουργίας της περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἀποσβέσεων, προβλέψεων καὶ εἰσφορῶν εἰς τὰ ἀσφαλιστικὰ ταμεῖα προσωπικοῦ, ἀνῆλθε συνολικῶς εἰς 534.539.196 δραχμάς. Τὰ καθαρὰ ἐπομένως κέρδη τῆς χρήσεως ἀνῆλθον εἰς 103.057.395 δραχμάς.

Κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 71 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Τραπέζης προτείνομεν ὅπως ἐκ τῶν καθαρῶν κερδῶν τῆς χρήσεως διατεθῇ ποσὸν 6.720.000 δραχμῶν πρὸς πληρωμὴν τοῦ κεκανονισμένου μερίσματος πρὸς 4% ἐπὶ τοῦ ἐκ δραχμῶν 168.000.000 μετοχικοῦ κεφαλαίου τῆς Τραπέζης, ἤτοι δραχμαὶ 84 κατὰ μετοχήν, καθὼς ἐπίσης καὶ ποσὸν 5.152.800 δραχμῶν εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ ἀποθεματικοῦ τῆς κατηγορίας 1 (προβλέψεις τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 71 τοῦ Καταστατικοῦ). Ἐφ' ὅσον δὲ τὸ τακτικὸν ἀποθεματικὸν τῆς Τραπέζης ἔχει ἤδη ἐξισωθῆ πρὸς τὸ καταβεβλημένον μετοχικὸν κεφάλαιον αὐτῆς, δυνάμεθα περαιτέρω νὰ προτείνωμεν ὅπως, συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω τοῦ Καταστατικοῦ, διατεθῇ καὶ ἕτερον ποσὸν ἐκ δραχμῶν 6.720.000 πρὸς πληρωμὴν προσθέτου μερίσματος πρὸς 4% ἐπὶ τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου, ἤτοι 84 δραχμαὶ κατὰ μετοχήν, εἰς τρόπον ὥστε τὸ συνολικὸν διανεμόμενον μέρισμα νὰ ἀνέλθῃ εἰς 168 δραχμὰς κατὰ μετοχὴν ἢ 8% ἐπὶ τοῦ μετοχικοῦ κεφαλαίου. Ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 71 τοῦ Καταστατικοῦ προβλέπεται ὅτι τὸ ἀπομένον μετὰ τὴν διανομὴν καὶ τοῦ προσθέτου μερίσματος ποσὸν καταβάλλεται εἰς τὸ Δημόσιον. Προτείνομεν ὅθεν τὴν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου διάθεσιν ποσοῦ 84.464.595 δραχμῶν ὡς συμμετοχὴν του εἰς τὰ κέρδη τῆς Τραπέζης, ἤτοι ποσοῦ τετραπλασίου περίπου τοῦ ἐντὸς τῆς αὐτῆς χρήσεως καταβληθέντος εἰς τὴν Τράπεζαν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου διὰ τόκους.

Αἱ ἐπιδιώξεις καὶ αἱ εὐθύναι τῆς νομισματικῆς καὶ πιστωτικῆς πολιτικῆς διευρύνονται σημαντικῶς εἰς μίαν χώραν ὡς ἡ Ἑλλάς, ἡ ὁποία ἐπιδιώκει ταχεῖαν ἀνάπτυξιν ἐντὸς ἑνὸς εὐρυτέρου οἰκονομικοῦ χώρου.

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΚΑΙ ΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΟ 1963

Τὸ ἔτος 1963 χαρακτηρίζεται ἀπὸ σημαντικὴν μὲν αὔξησιν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἐντονωτέραν ἐκδήλωσιν συμπτωμάτων συνδεομένων πρὸς ὡρισμένας διαρθρωτικὰς ἀδυναμίας τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀπεδείχθη ἐξ ἄλλου ὅτι τὰ θεμέλια τῆς οἰκονομίας καὶ τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος εἶναι σταθερὰ δεδομένου ὅτι, παρὰ τοὺς ψυχολογικοὺς ἀντικτύπους ἐκ τῆς πολιτικῆς ἀβεβαιότητος καὶ τῶν ἐξελίξεων τοῦ Κυπριακοῦ, ἡ ἐκδηλωθεῖσα νομισματικὴ ἀναταραχὴ ὑπῆρξε προσωρινή, ταχέως δὲ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Φεβρουαρίου ἀποκατεστάθησαν ὁμαλαὶ νομισματικαὶ καὶ πιστωτικαὶ συνθῆκαι.

Ἐντὸς τοῦ 1963 τὸ ἀκαθάριστον ἐθνικὸν εἰσόδημα ἐσημείωσεν αὔξησιν κατὰ ποσοστὸν οὐσιωδῶς ἀνώτερον τῶν ἀντιστοίχων ποσοστῶν ἐτησίας αὐξήσεως ὁλοκλήρου τῆς προηγουμένης πενταετίας, ἐξαιρουμένου τοῦ ἔτους 1961, κατὰ τὸ ὁποῖον συνέπεσεν αἰχμὴ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς ἐκ τῶν ἀνὰ τετραετίαν σημειουμένων εἰς τὴν μεταπολεμικὴν ἐξέλιξιν αὐτῆς.

Ἡ αὔξησις τοῦ ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος κατὰ τὸ 1963 προῆλθεν ἀπὸ τὰς μεγάλας ἐσοδείας τριῶν κυρίων προϊόντων, ἤτοι τῶν ἐλαιοκομικῶν, ἡ παραγωγὴ τῶν ὁποίων ἦτο ὑπερτριπλασία τῆς τοῦ 1962, τοῦ καπνοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ μεγαλυτέρα παραγωγὴ συνδέεται πρὸς τὴν αὔξησιν τῶν ἀποδόσεων καὶ κυρίως τὴν ἐπέκτασιν τῆς καλλιεργείας ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν διαμορφωθεισῶν κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη ὑψηλῶν διεθνῶν τιμῶν καὶ τέλος τοῦ βάμβακος, διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς καλλιεργείας τοῦ ὁποίου ἐφαρμόζεται κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πολιτικὴ ἐπιδοτήσεως.

Εἰς τοὺς λοιποὺς τομεῖς ἐσημειώθησαν ἐπίσης αὐξήσεις τοῦ εἰσοδήματος, κατὰ ποσοστὰ ὅμως κατώτερα ἐκείνου τοῦ ἀγροτικοῦ. Ἀξιοσημείωτος εἶναι ὁ ταχὺς ρυθμὸς αὐξήσεως τοῦ εἰσοδήματος ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸ 1963 ἔφθασεν εἰς 20% σχεδὸν συνεπείᾳ τῆς ἀνακάμψεως τῆς ναυτιλιακῆς δραστηριότητος καὶ τῆς συνεχιζομένης ταχείας αὐξήσεως τῶν συναλλαγματικῶν εἰσπράξεων ἐξ ἀμοιβῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς εὐρωπαϊκὰς χώρας ἐργατῶν.

Ἡ ἐξέλιξις τῶν ἐπενδύσεων κατὰ τὸ 1963 ἐπηρεάσθη δυσμενῶς ἀπὸ τὴν κάμψιν τῶν κρατικῶν ἐπενδύσεων, ἐνῶ αἱ ἰδιωτικαὶ ἐπενδύσεις ὑπολογίζεται ὅτι ηὐξήθησαν κατὰ 12,8%. Συμφώνως πρὸς τὰς ἐκτιμήσεις τῆς Διευθύνσεως Ἐθνικῶν Λογαριασμῶν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, τὸ σύνολον τῶν ἐπενδύσεων παγίου κεφαλαίου, ἄνευ πλοίων, εἰς σταθερὰς τιμὰς ηὐξήθη κατὰ 6, 3% μὲ συνέπειαν ἡ ἀναλογία αὐτῶν εἰς τὸ ἀκαθάριστον ἐθνικὸν εἰσόδημα νὰ μειωθῇ